

Marie Krieglerová

Mládí ve Zlíně

Scénář k rozhlasové nahrávce

Zpracoval autorský tým ve složení Lenka Skočková,
Karolina Krňávková, Adéla Krobotová,
Tereza Nevrlá, Iveta Šínová

Pedagogické vedení: Mgr. Jan Odehnal

Paní Marie Krieglerová se narodila v roce 1925 v Zábřehu. Její život jako kdyby odrážel osudy celého dvacátého století - byl plný zvrátů a dramatických událostí. Nejraději však vzpomíná na období první republiky a pozdější pobyt v Baťových závodech ve Zlíně. Práce v Baťových závodech ji totiž silně formovala a dala jí silný základ do života.

Co se vám vybaví, když se řekne dětství?

Když jsem šla do první třídy tak mě maminka vystrojila. Protože škola ještě nebyla otevřená, tak před školou stály maminky od všech těch dětí. No a já jsem si to nějak rozmyslela, že do té školy nepůjdu. Já jsem se sebrala a šla jsem domů. Maminka mě potom hledala a našla mě sedět až na zídce u našeho domu.

Jak vzpomínáte na svoji rodinu?

Měla jsem čtyři sestry a měla jsem se úžasně. Naše rodina byla ideální, moji rodiče se nikdy nehádali. Nenašla jsem ani u jednoho žádnou chybu. A myslím si, že ten příklad rodičů je pro celý život důležitý.

Kam jste se chystala po ukončení 9. ročníku?

Tenkrát tatínek měl známý ve Zlíně u Bati. Tak mě tam tedy přihlásil. No a to si představte, my jsme museli dělat zkoušku do toho Zlína. Nás tam bylo 150, no a zkrátka jsem se tam dostala.

Jak to ve Zlíně vypadalo, když jste tam přišla?

Baťa to měl dobře všechno promyšlené. Tam byly čtyři internáty děvčat, čtyři internáty chlapců a řád. Řád tam byl ve všem.

Co jste musela dělat v Baťových závodech?

My jsme nebyli v nějakém učebním poměru. Prostě nás postavili ke stroji a dělej. Tak jako ostatní dělníci. A to bylo tak, že tam byla pásová výroba. Když jsem to nestačila, tak se musel celý ten pás zastavit a 50 dělníků stálo. No a to znamenalo, že když byl konec směny a nebylo hotových 1000 párů, tak se muselo pracovat i po pracovní době.

Chodila jste tam i do nějaké školy?

Všichni co jsme tam byli, museli jsme si vybrat nějakou večerní školu. První rok to byla takzvaná „Baťova škola práce“, to bylo nic moc. Pak jsem se přihlásila do takzvané „rodinné školy“, tak tam jsem tři roky chodila.

Váže se s Vaším pobytem ve Zlíně i nějaká válečná historka?

Ještě před tím, než byly nálety na Zlín, se bombardovala Vídeň. Z Německa přelétávaly bombardéry přes republiku. A když se blížily ke Zlínu tak začaly houkat sirény. To bylo většinou v noci. Tak jsme museli všichni ven, tam žádný kryty nebyly. A protože jsou ty internáty blízko lesa, tak jsme museli do toho lesa. Zima nezima, bylo třeba půl noci a začali houkat a my museli do lesa. Teď jsme tam v tom lese čekali, zima nám byla, ospalý jsme byly.

Jak probíhaly nálety na Zlín?

Většinou to odnesly ty Baťovy závody. Všechno to nebylo rozbitý, ale myslím, že ta polovička určitě. A hlavně rozbili vodárnu, pekárnu, elektrárnu no prostě tyhle hlavní věci. Internáty tedy ne, ale všechno jsme to takhle museli prožívat.

Jak přesně na Vás dolehly škody ve Zlíně?

Ta mládež, všichni jsme dostali rozkaz, že musíme jít odklízet trosky. No asi si můžete představit, jak jsme byly všichni špinavý. Přišli jsme na internát a voda netekla, vůbec nikde. Tenkrát prodávali takový žlutý sodovky. No tak jsme se napili, trochu namočili do sodovky kapesník nebo něco a teď jsme se šudlili tím. To bylo nejhorší.

Co byste vzkázala mladé generaci do života?

Prostě, bavte se! Buďte veselý! Mládí je jenom jedno a strašně rychle uteče. Ale buďte vždycky takový svý, slušný, nenechte se oblnout ničím a uvidíte, že to bude dobrý a jestli máte hodný rodiče, za to buďte vděčný. A dodržujte řád! Nedělejte takový nějaký, že byste nejedli, abyste byly suchý. To není potřeba, ale oběd má být, ten musí být! Večeři můžete už ošidit.